

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Útvar vedúceho hygienika rezortu

Výročná správa

za rok 2016

Odbor špecializovaných činností a štátneho zdravotného dozoru

Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením

Oddelenie oblastného hygienika Bratislava

Oddelenie oblastného hygienika Zvolen

Oddelenie oblastného hygienika Žilina

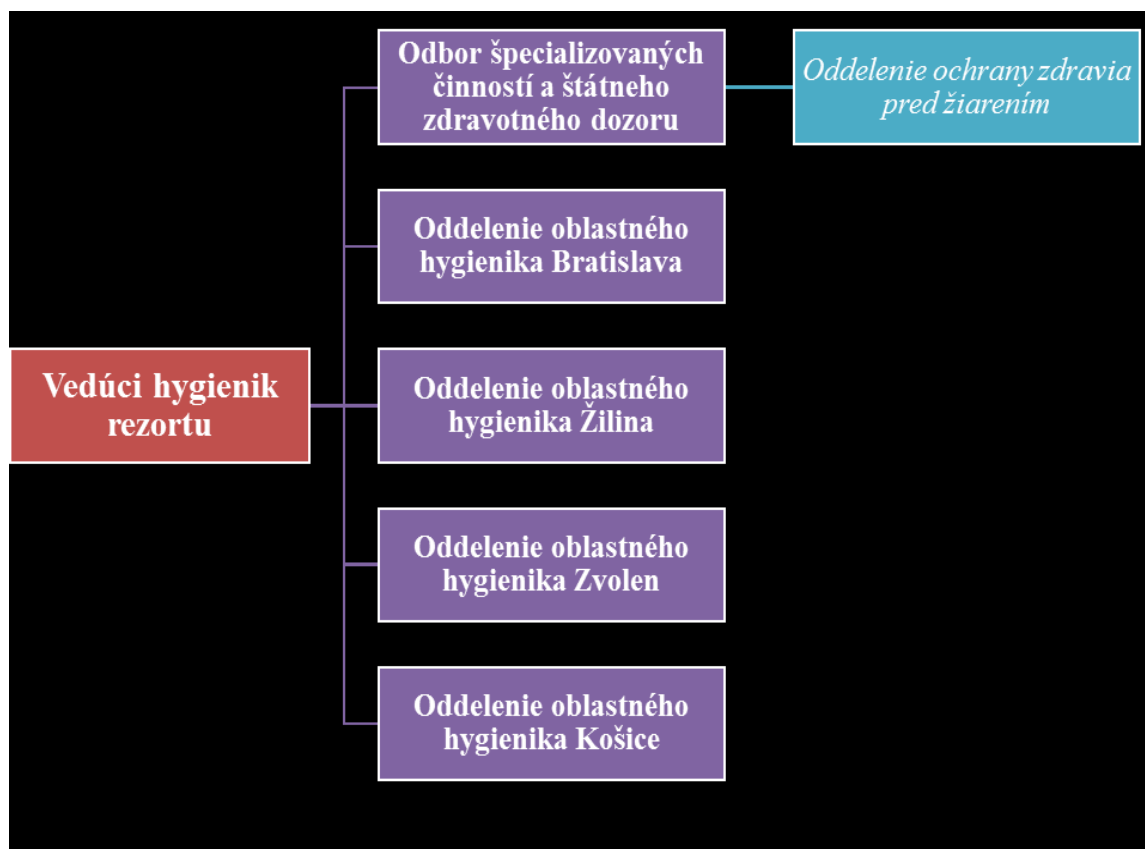
Oddelenie oblastného hygienika Košice

OBSAH

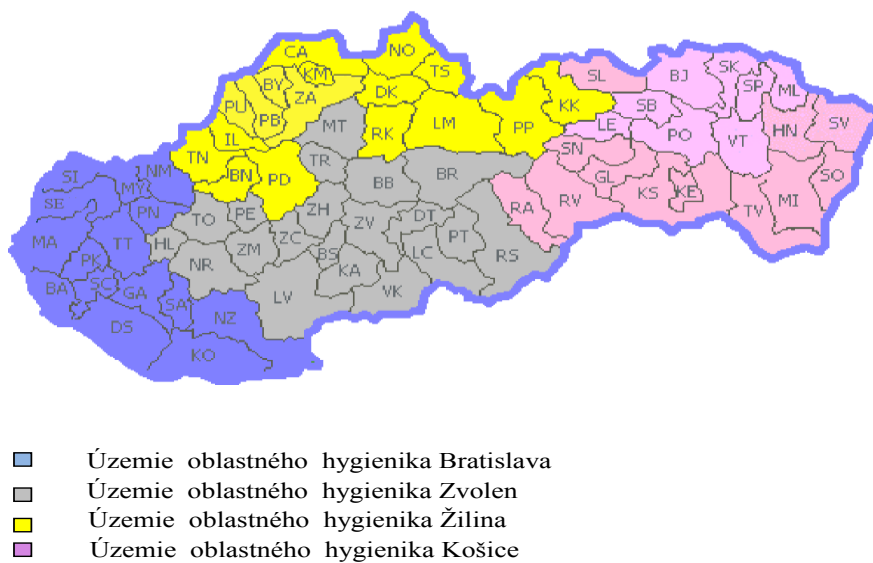
1.	Posudková činnosť	5
2.	Kontrolná činnosť	11
3.	Skúšky odbornej spôsobilosti	13
4.	Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru	14
5.	Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok.....	17
	Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok	17
	Pracoviská s rizikovým faktorom.....	18
	Spracovanie a vedenie registra rizikových prác	18
	Choroby z povolania.....	19
6.	Oblasť ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením	21
	Preprava zdrojov ionizujúceho žiarenia	21
	Spracovanie a vedenie registrov	22
	Register osobných dávok	22
	Register zdrojov ionizujúceho žiarenia	22
	Riešenie mimoriadnych radiačných udalostí	23
7.	Špecifická činnosť	25
8.	Sankčné opatrenia	26
9.	Vybrané správne poplatky.....	27
10.	Prehľad podnetov šetrených na jednotlivých oddeleniach.....	28
	Prehľad šetrených podnetov podľa charakteru podania	29
11.	Spolupráca s ústrednými orgánmi štátnej správy	33
	Spolupráca s Ministerstvom zdravotníctva SR.....	33
	Spolupráca s Ministerstvom vnútra SR	33
	Spolupráca s Ministerstvom financií SR a Prezídiom policajného zboru SR	33
	Spolupráca s Ministerstvom obrany SR	33
	Spolupráca s Úradom verejného zdravotníctva SR	33
	Spolupráca s Úradom jadrového dozoru SR.....	34
12.	Medzinárodná spolupráca.....	35
	Zastupovanie MDV SR v medzinárodných organizáciách, pracovných skupinách a projektoch	35
	Odborné podujatia a prednášky	36

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Preventívne aktivity	5
Tabuľka 2 Kontrolná činnosť	11
Tabuľka 3 Skúšky odbornej spôsobilosti	13
Tabuľka 4 Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru na jednotlivých pracoviskách	14
Tabuľka 5 Počet exponovaných zamestnancov podľa rizikových faktorov	17
Tabuľka 6 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti	18
Tabuľka 7 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v jednotlivých oblastiach rezortu ...	18
Tabuľka 8 Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania	19
Tabuľka 9 Choroby z povolania, profesionálne otravy a iné poškodenia z práce	20
Tabuľka 10 Prehľad aktivít oddelenia ochrany zdravia pred žiarením	21
Tabuľka 11 Register zdrojov ionizujúceho žiarenia	22
Tabuľka 12 Prehľad počtu záchytov nedeklarovanej rádioaktivity v roku 2016	23
Tabuľka 13 Prehľad počtu záchytov nedeklarovanej rádioaktivity od roku 2008	23
Tabuľka 14 Špecifická činnosť	25
Tabuľka 15 Prehľad sankčných opatrení	26
Tabuľka 16 Prehľad vybraných správnych poplatkov	27
Tabuľka 17 Prehľad evidovaných podnetov	28

Pôsobnosť jednotlivých oblastných oddelení podľa okresov

1. Posudková činnosť

Tabuľka 1 Preventívne aktivity

Preventívne aktivity	počet
Záväzné stanoviská podľa § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.	Spolu: 27
▪ posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zák.č.24/2006 Z. z.	27
▪ Iná súvisiaca agenda (vyjadrenia, miestne šetrenia)	146
Záväzné stanoviská podľa § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.	Spolu: 785
▪ k územným plánom a k návrhom na územné konanie	582
▪ k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	197
▪ k návrhom na určenie osobitného režimu území (zákon č. 24/2006 Z. z.)	6
Rozhodnutia podľa § 13 ods. 4 zákon č. 355/2007 Z. z.	Spolu: 1863
▪ k návrhom na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní ako aj o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky (vrátane schválenia prevádzkových poriadkov)	1821
▪ k návrhom na schválenie alebo zmenu prevádzkového poriadku	20
▪ k návrhom na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	3
▪ k návrhom na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie ako aj o návrhoch na zmenu alebo vyradenie prác z tretej, alebo štvrtej kategórie	19
▪ Iná súvisiaca agenda (stanoviská, vyjadrenia)	213
Rozhodnutia podľa § 45 ods. 2, 3 a 7 a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.	Spolu: 8
Iná súvisiaca agenda (stanoviská, vyjadrenia)	14
Rozhodnutia – prerušenie, zastavenie konania v súvislosti s § 13 a § 45 zákona č. 355/2007 Z. z.	194
Rozhodnutia 2. stupňa – voči odvolaniu (pokyny, opatrenia, správne delikty)	5
Rozhodnutia ÚVHR za 2016	Spolu: 2070

Úsek železničnej dopravy

Významnú časť posudkovej činnosti v oblasti železničnej dopravy tvorilo posudzovanie jednotlivých stavebných objektov a prevádzkových súborov líniových stavieb:

1. **Modernizácia železničnej trate BA hl. st. – Kúty - Lanžhot CZ, úsek trate Devínska Nová Ves (mimo) – Kúty – Lanžhot CZ.** Modernizácia spočíva v skvalitnení technických parametrov predmetnej železničnej trate. Návrh súčasne zohľadňuje zvýšenie traťovej rýchlosti na 200km/h s miestnymi obmedzeniami. Navrhovanú akciu možno považovať za významnú nielen z hľadiska zvýšenia úrovne železničnej dopravy, ale aj z hľadiska ochrany verejného zdravia, nakoľko sa

predpokladá priaznivý vplyv na zníženie expozície obyvateľov hluku (vybudovanie protihlukových stien, zrušenie niektorých priecestí, predovšetkým nechránených a tým odstránenie potreby používať výstražné zvukové signalizácie pri prejazde vlakov daným územím a pod.).

2. **Plánovaná prioritná trať Viedeň – Rakúska hranica**, ktorého navrhovateľom je spoločnosť ÖBB – Infraštruktúr AG, Rakúska republika. Cieľom je rozšíriť rakúsky úsek cezhraničnej železničnej dopravnej siete medzi Viedňou a Budapešťou/Bratislavou na juh od Dunaja.
3. **ŽSR, Modernizácia železničnej trate Púchov – Žilina**, pre traťovú rýchlosť do 160 km/hod., II. Etapa, Považská Teplá – Bytča, ŽST Bytča, Bytča – Dolný Hričov. Z hľadiska ochrany verejného zdravia bolo v rámci celého traťového úseku významné posudzovanie objektov slúžiacich verejnosti a zrealizované protihlukové opatrenia.
4. **Implementácia GSM-R do siete ŽSR, úsek Bratislava- Žilina - Čadca – štátna hranica SR/ČR** - Účelom je vybudovanie líniového rádiového dorozumievacieho zariadenia pre potreby železničnej prevádzky a vybudovanie súčastí jednotného európskeho systému zabezpečenia a riadenia jazdy vlakov.

Z významnejších posudzovaných návrhov stavieb v oblasti železničnej dopravy boli nasledovné :

1. **Železničné opravovne a strojárne, a.s., Zvolen, pracovisko SMSÚ Topoľčany**
2. **Nová hala opráv v Mechanizačno-dopravnom stredisku Zvolen**
3. **ŽSR, Žilina Teplička zriaďovacia stanica.** Stavba riešila vybudovanie protihlukovej clony a dobudovanie železničnej infraštruktúry s cieľom znížiť hladinu hluku z prevádzky zriaďovacej stanice Žilina – Teplička a zlepšiť pracovné podmienky zamestnancov železničnej stanice.
4. **ŽSR, dostavba zriaďovacej stanice Žilina – Teplička** a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina. Účelom stavby je predovšetkým nahradenie morálne zastaranej a nevyužívanej železničnej infraštruktúry v ŽST Žilina novou, výkonnejšou zriaďovacou stanicou, ktorá je súčasťou železničnej trate Bratislava – Čierna nad Tisou, zaradenou medzi tranzitné medzinárodné koridory na území SR ako súčasť paneurópskeho koridoru.
5. **ŽSR Čierna nad Tisou, prekládkový komplex – Východ.** Stavba nadväzuje na prebiehajúce investičné aktivity realizované v rámci ŽST Čierna nad Tisou so zámerom modernizácie prekládkových kapacít významného železničného uzla. Ide o zabezpečenie automatizovanej prekládky z vozňov širokého rozchodu z Ukrajiny.
6. **ŽSR, Trakčná meniareň Borša, modernizácia** - cieľom navrhovanej modernizácie je vylepšenie technických parametrov technologických zariadení, zabezpečenie vyššej spoľahlivosti prevádzky železničnej dopravy a zníženie nákladov na prevádzku, údržbu a opravy v železničnej doprave.

Úsek cestnej dopravy

V rámci posudzovacej činnosti boli najvýznamnejšie stavebné objekty diaľničných úsekov diaľnice D1 a D3 a úsekov rýchlostných ciest R1, R2 a R3, pričom sa pozornosť venovala najmä požiadavkám zameraných na ochranu verejného zdravia pred negatívnym pôsobením hluku, resp. posudzovaniu protihlukových opatrení so zámerom zníženia emisnej a hlukovej záťaže dotknutých oblastí.

V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. boli vydané záväzné stanoviská k zámerom a správam o hodnotení vplyvov na životné prostredie týchto stavieb:

1. **Rýchlostná cesta R1, úsek Slovenská Ľupča – Korytnica**
2. **Rýchlostná cesta R3 Martin – Rakovo**

3. Rýchlostná cesta R2 Ruskovce – Pravotice
4. Rýchlostná cesta R1 Ružomberok Juh- križovatka D1
5. Rýchlostná cesta R2 Tornaľa – Gombasek
6. Rýchlostná cesta R2 Včeláre – Šaca.
7. Rýchlostná cesta R2 Kriváň – Lovinobaňa, Tomášovce
8. Rýchlostná cesta R3 Oravský Podzámok – Dolný Kubín juh
9. Rýchlostná cesta R4 št. hranica SR/PR – Hunkovce
10. Diaľnica D1 Turany – Hubová
11. Diaľnica D1 Budimír – Bidovce
12. Diaľnica D1 Prešov západ – Prešov juh
13. Diaľnica D3, Svrčinovec – Skalité,

Významnú časť posudkovej činnosti tvorilo posudzovanie jednotlivých stavebných objektov cestnej dopravy, križovatiek, resp. častí diaľnic, ktoré významnou mierou ovplyvnia dopravnú situáciu v danej lokalite a najmä protihlukovými opatreniami znížia emisnú záťaž hlukom v dotknutom území:

1. **Diaľnica D1 Bratislava – Trnava, križovatka Triblavina (3)** – k hlavným zmenám v rámci posudzovania boli zmeny kolektorových pásov rozšírenia diaľnice zo 6-pruhu na 8-pruh, zmeny mostov na kolektoroch a zmeny križovatky Triblavina. Z pohľadu ochrany verejného zdravia najdôležitejšie zmeny súviseli so zmenami pôvodne navrhnutých protihlukových stien.
2. **Diaľnica D2 – križovatka Bratislava – Čunovo** - predmetom posúdenia bolo riešenie prepojenia cesty I/2 pred cestným hraničným priechodom Rajka do Maďarska na diaľnicu D2. Účelom stavby je umožniť doprave, ktorá má tranzitný charakter využiť na jazdu diaľničnú sieť a nezaťažovať miestne komunikácie – Rusovce, Jarovce, Petržalka.
3. **Diaľnica D4 Bratislava, Rača – Záhorská Bystrica.** Ťažiskovým objektom úseku diaľnice D4 Bratislava Rača – Záhorská Bystrica je tunel Karpaty. Navrhované variantné riešenia V1 a V2 majú spoločnú trasu pričom rozdiely spočívajú v technickom riešení, ktoré sa premietne do rozdielosti vplyvov na životné prostredie. Najvýraznejšie rozdiely vznikajú predĺžením tunela vo variante V1, ktorého realizácia má zabezpečiť elimináciu ovplyvnenia obyvateľov hlukom, zníženie emisnej záťaže v dotknutom území a skutočnosť, že prekrytý tunel zamaskuje dopravnú stavbu v krajine na okraji intravilánu.
4. **Rozšírenie rýchlostnej cesty M2, úsek Vác – štátna hranica** - boli vydané tri stanoviská k posúdeniu vplyvov presahujúcich štátne hranice v spolupráci slovenských a maďarských orgánov štátnej správy na pôde Ministerstva hospodárstva Maďarska.
5. **Cesta I/61 Trnava – južný obchvat** - pri posudzovaní predloženej dokumentácie bolo potrebné venovať mimoriadnu pozornosť a dôkladne zvážiť opodstatnenosť navrhovaného umiestnenia budúcej stavby, nakoľko v danej je v súčasnosti riešená petícia občanov poukazujúca na nadmerný hluk z už existujúcej cestnej komunikácie, nachádzajúcej sa v dotknutej oblasti.
6. **Diaľničný privádzáč Nová Polhora**
Mimoúrovňová križovatka s diaľničným privádzáčom „Nová Polhora“ umožní napojenie jestvujúcej cestnej siete a priláhlého územia na diaľnicu D1 Prešov - Budimír.
7. **Bardejov – Juhozápadný obchvat. Preložka cesty I/77 – juhozápadný obchvat mesta Bardejov** je situovaná mimo zastavaného územia mesta. Cieľom preložky je redukcia dopravného zaťaženia na jestvujúcej komunikačnej sieti vplyvom prerozdelenia dopravy medzi jestvujúcu sieť a novú preložku cesty.

Úsek vodnej dopravy:

Terminál LNG, Komárno - prístav: posudzovaný zámer je súčasťou projektu zahŕňajúceho súbor činností zameraných na vytvorenie komplexného prepravného a skladovacieho systému dodávok LNG (liquified natural gas – skvapalnený zemný plyn, ďalej len „LNG“) s ťažiskovým využitím Dunajskej lodnej prepravy v rámci budovania siete čerpacích staníc na zásobovanie plavidiel týmto druhom paliva. V zmysle smernice EP a Rady 2014/94/EÚ z 22.10.2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá je zabezpečiť zavedenie primeraného počtu čerpacích staníc LNG vo vnútrozemských prístavoch na umožnenie premávky plavidiel vnútrozemskej vodnej dopravy používajúcich LNG v základnej sieti TEN-T (Trans European Transport Network) do 31.12.2030. Skvapalnený zemný plyn ako alternatívny zdroj paliva sa stal pre EK jednou z možností zníženia emisií skleníkových plynov z dopravy a ukončenie závislosti dopravy od ropy.

Úsek telekomunikácií:

V roku 2016 boli vydané záväzné stanoviská k návrhom na územné konanie stavieb základňových staníc a rádioreléových bodov ako aj k návrhom na územné konanie líniových telekomunikačných stavieb pozostávajúcich z optických a metalických sietí. Vydaných bolo **488 záväzných stanovísk**.

V rámci posudkovej činnosti bolo v sledovanom období vydaných **1821 rozhodnutí** na uvedenie priestorov telekomunikačných zariadení do prevádzky. V rámci vydaných rozhodnutí boli zároveň schválené aj prevádzkové poriadky pre činnosti v prevádzke jednotlivých základňových staníc.

Úsek pôšt:

Významnou aktivitou bolo posudzovanie mobilných pracovných jednotiek „Vysunutých akvizičných pracovísk (VAP)“ spoločnosti PB Partner, a.s., umiestnených v priestoroch vybraných pracovísk pôšt Slovenskej pošty, a.s. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na posúdenie prevádzkových priestorov a pracovných podmienok zamestnancov spoločnosti PB Partner, a.s.

Z najvýznamnejších stavieb, ktoré boli posudzované a skolaudované v sledovanom období boli nasledovné stavby:

1. **Logistické centrum pošty – distribúcia**, Ivanka pri Dunaji
2. **Stavba „Pošta 1 Trnava“**, kde bola zrealizovaná rozsiahla rekonštrukcia, zahŕňajúca aj dispozičné zmeny vnútorných priestorov.
3. **Ubytovacie zariadenie v Kláštore pod Znievom**

Posudková činnosť v oblasti preventívneho pracovného lekárstva

V oblasti preventívneho pracovného lekárstva bolo v roku 2016 odborom špecializovaných činností a štátneho zdravotného dozoru vydaných 19 rozhodnutí, ktorými boli schválené prevádzkové poriadky resp. ich zmeny pre pracovné činnosti súvisiace s expozíciou chemickým faktorom, hluku, vibráciám a biologickým faktorom. Spolu so schvaľovaním prevádzkového poriadku bolo vydané 1 rozhodnutie na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky.

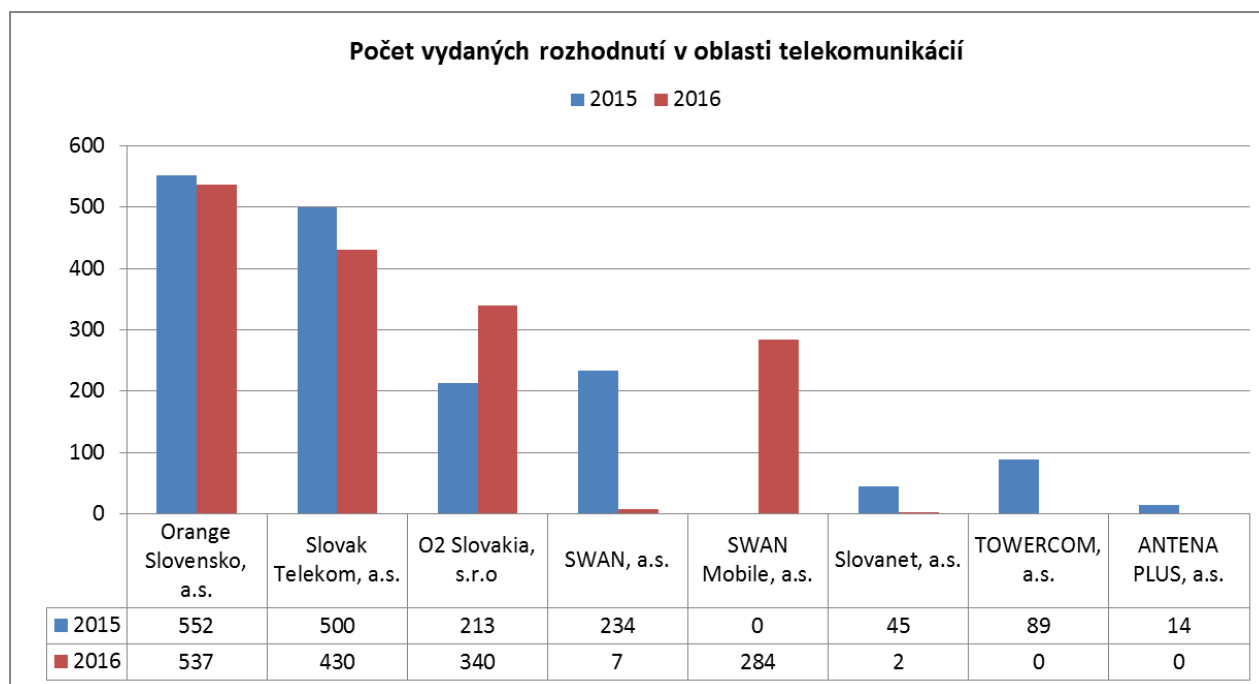
V sledovanom období bolo vydaných 19 rozhodnutí o zaradení, resp. vyradení zamestnancov z kategórií rizikových prác, z toho 7 rozhodnutí z dôvodu vzniku nových rizikových prác, 3 rozhodnutia týkajúce sa zmeny kategórie rizika, 1 rozhodnutie bolo aktualizované z dôvodu zmeny názvu profesií a 8 rozhodnutí o vyradení rizikových prác. Dôvodom žiadostí o zaradenie, resp. zmenu alebo vyradenie zamestnancov z kategórií rizikových prác bolo prehodnotenie miery rizika na základe aktuálnych výsledkov meraní a zhodnotenia expozície zamestnancov faktorom pracovného prostredia pri vykonávanej pracovnej činnosti a ukončenia činnosti.

K problematike odstraňovania azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb boli v roku 2016 vydané 3 rozhodnutia. Činnosť spojenú s manipuláciou s materiálmi obsahujúcimi azbest vykonávali spoločnosti oprávnené na výkon tejto činnosti. Prevažná časť vydaných rozhodnutí sa týkala odstraňovania azbestocementových strešných krytín zo stavieb.

V rámci posudkovej činnosti boli vydané 2 výzvy na doplnenie podania, ktoré neobsahovali predpísané náležitosti ustanovené platnou legislatívou (zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní a zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia) a 1 rozhodnutie o prerušení konania.

Posudková činnosť v oblasti telekomunikačných zariadení

V rámci posudkovej činnosti bolo v roku 2016 vydaných 1601 rozhodnutí na uvedenie priestorov telekomunikačných zariadení do prevádzky. V rámci vydaných rozhodnutí boli zároveň schválené aj prevádzkové poriadky pre činnosti jednotlivých základňových staníc. Telekomunikačným operátorom bolo zaslaných 107 výziev na doplnenie podania, rozhodnutí o prerušení a rozhodnutí o zastavení konania. V porovnaní s rokom 2015 sa počet rozhodnutí vydaných v oblasti telekomunikácií udržiava na stabilnej úrovni, s odchýlkou približne 1 % oproti minulému roku (graf č. 1).

Graf 1 Prehľad rozhodnutí vydaných pre oblasť telekomunikácií

Významný vplyv na vydávanie rozhodnutí malo novelizované nariadenie vlády SR č. 209/2016 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou elektromagnetického poľa, ktoré nadobudlo účinnosť 1. júla 2017. Toto nariadenie, okrem iného, požadovalo od zamestnávateľov uviesť v prevádzkovom poriadku posudok o riziku a zoznam osôb oprávnených pracovať so zdrojmi elektromagnetického poľa. Táto skutočnosť významne ovplyvnila plynulosť vydávania rozhodnutí.

Posudková činnosť v oblasti ionizujúceho žiarenia

Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením zabezpečuje štátny zdravotný dozor v oblasti radiačnej ochrany. V rámci povoľovacej činnosti ide najmä o vydávanie povolení na prepravu rádioaktívnych žiaričov a povolení na činnosti vedúce k ožiareniu kozmickým žiarením na palubách lietadiel pri letoch vo výške nad 8 km.

V minulom roku bolo vydaných 8 povolení, z toho 5 na prepravu, 2 na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení a 1 v súvislosti s leteckou prevádzkou.

2. Kontrolná činnosť

Tabuľka 2 **Kontrolná činnosť**

Kontrolná činnosť	počet
Rozhodnutia (pokyny, opatrenia) podľa § 12, ods. 2 písm. b) až n) a ods. 3 až 5 zákona č. 355/2007 Z. z.	215
Rozhodnutia (pokyny, opatrenia) na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD (§ 7 písm. m) zákona č. 355/2007 Z. z.)	19
Rozhodnutia o prerušení konania	7
Rozhodnutia o zastavení konania	12
Oznámenie o začatí konania zasielané spolu s výzvou	3
Odvolanie, námietky	3
Výzvy (samostatne)	113
Konzultácie so záznamom	69
Odborné stanoviská – expertízy (napr. DDD, HACPP a pod.)	67
Šetrenie podnetov (ostatná súvisiaca činnosť vrátane stanovísk k zákonu č. 211/2000)	223
Kontrola dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov	94
Epidemiologické šetrenie v ohnisku nákazy	13

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) sa činnosť v priebehu sledovaného obdobia zameriavala najmä zariadeniach spoločného stravovania (jedálne, reštaurácie, bufety) ako aj kontroly v reštauračných vozňoch zaradených do rýchlikových súprav. V prípade zistených nedostatkov v prevádzkovej hygiene boli prevádzkovatelia vyzvaní na ich odstránenie (19 rozhodnutí s uloženými opatreniami). Pokyny na odstránenie zistených nedostatkov boli vydané prevádzkovateľom zdroja hluku v súvislosti s výskytom zvýšenej hladiny hluku v životnom prostredí v dôsledku dopravy.

V súvislosti so šetrením podnetov a petícií a sním súvisiacej agende bolo zrealizovaných 223 výkonov. Ich prehľad je uvedený v kapitole č.10. Šetrenie podnetov si vyžiadalo opakované miestne obhliadky, pracovné rokovania a spracovanie písomností (oznámenie o začatí správneho konania, žiadosti o súčinnosť, vyžiadanie si písomných podkladov potrebných k riešeniu doručených podnetov a pod.)

Konzultačná činnosť bola poskytnutá najmä organizátorom hromadných podujatí so zameraním na zabezpečenie vhodných hygienických podmienok (pitná voda, voda na osobnú hygienu, odstraňovanie komunálneho odpadu a WC pre poskytovateľov stravovacích služieb a návštevníkov podujatí) počas konania hromadných podujatí.

V rámci výkonu ŠZD sa pozornosť venovala aj dodržiavaniu zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov, a to najmä v prípade schvaľovania nových prevádzok potravinárskeho charakteru, pracovísk PB Partner, pôšt a v zariadeniach spoločného stravovania (závodné kuchyne, výdajne stravy, staničné reštaurácie) a v ubytovacích zariadeniach (94 previerok).

V súvislosti s epidemickým výskytom vírusovej hepatitídy „typu A“ v okresoch Košického a Prešovského kraja bolo vydaných 211 rozhodnutí na plnenie mimoriadnych opatrení u zamestnancov Slovenskej pošty, a.s. v prevádzkach Michalovce, Veľké Revišťa a na Pošte Košice 2. Ďalej u zamestnancov Železničnej spoločnosti Slovensko a.s. v Rušňovom depe v Košiciach, v prevádzkach Železničnej spoločnosti CARGO Slovakia a.s. – Sekcia prevádzky, prepravy a vozňovej služby v Košiciach a v Stredisku riadenia trakcie Košice, prevádzka Čierna nad Tisou, ďalej na pracovisku Traťového obvodu Turňa nad Bodvou. V siedmych ohniskách nákazy bolo vykonaných 13 epidemiologických šetrení a vydaných 211 rozhodnutí na plnenie opatrení s následným nariadením zvýšeného lekárskeho dohľadu zameraného na predchádzanie výskytu ďalších ochorení.

3. Skúšky odbornej spôsobilosti

Tabuľka 3 *Skúšky odbornej spôsobilosti*

Skúšky odbornej spôsobilosti	počet
Osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností	24
Osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu a činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany	4
Spolu	28

V roku 2016 sa uskutočnilo 6 zasadnutí komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti – pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov, ako aj pri obsluhu vodovodných zariadení (plnenie pitnej vody do železničných vozňov) a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo. Preskúšaných bolo spolu 30 osôb, pričom 24 osobám boli následne vydané Osvedčenia na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti.

V rámci radiačnej ochrany boli komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti vydané 4 osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu a činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany.

4. Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru

Tabuľka 4 Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru na jednotlivých pracoviskách

Pracovisko	počet vykonaných kontrol
Objekty dopravnej infraštruktúry (železničné stanice, prístavy, letiská a pod.)	105
Dopravné prostriedky (osobné lode, vlakové súpravy)	52
Pracoviská (upratovacie firmy, prevádzky údržby a opráv)	25
Ubytovacie zariadenia	36
Zariadenia osobných služieb	13
Pošty	62
Nepotravinárske prevádzky	29
Potravinárske zariadenia	486
Zdravotnícke pracoviská	6
Školské zariadenia	9
Pracoviská s rizikovým faktorom 3. a 4. kategórie	84
Pracoviská so zdrojmi ionizujúceho žiarenia	10
Preprava rádioaktívnych žiaričov	16

Ťažiskom výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) v priebehu roku 2016 bola kontrola stravovacích zariadení - výdajne stravy, bufety, reštauračné zariadenia so zameraním na dodržiavanie prevádzkovej hygieny, zásad správnej výrobnéj praxe ako aj kontroly odbornej a zdravotnej spôsobilosti zamestnancov. Mimoriadne kontroly boli realizované v mobilných zariadeniach spoločného stravovania (jedálenské vozne) v 6 rýchlikových súpravách.

▪ **úsek železničnej dopravy :**

Predmetom kontrol boli priestory železničných staníc (priestorov pre cestujúcu verejnosť), ako aj železničných vozňov osobnej dopravy so zameraním na úroveň sanitácie zariadení na osobnú hygienu, vybavenosť potrebnými pomôckami, plnenie vodou, zabezpečenie likvidácie odpadov ako aj dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov.

V rámci sledovania kultúry cestovania, pri kontrole čistenia vlakových súprav v železničnej stanici Žilina bolo skonštatované zlepšenie situácie, nakoľko v predošlom roku zabezpečila Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. rekonštrukciu technológií THU (technicko – hygienickej údržby). Pozdĺž vytipovaných koľají sa vybudovala nová, kapacitne vyhovujúca vodovodná sieť pre zabezpečenie vozňov pitnou vodou. Nové hydranty sú temperované proti zamrznutiu, takže zásobovanie vozňov vodou je zabezpečené pozdĺž predmetných koľají v dostatočnom množstve a s dostatočnou kapacitou aj v zimnom období. Kapacitne nevyhovujúca kompresorová stanica bola nahradená novým kompresorom so sušičkou vzduchu a filtrami vzduchu. Upravené boli aj obslužné chodníky a manipulačné plochy.

▪ **úsek cestnej dopravy :**

Na úseku cestnej dopravy boli vykonávané kontroly na odpočívadlách, vrátane zariadení na osobnú hygienu cestujúcej verejnosti. Kontroly boli vykonávané predovšetkým počas letnej turistickej sezóny, pričom neboli zistené závažné nedostatky.

▪ **úsek lodnej dopravy :**

Na úseku lodnej dopravy bol vykonávaný ŠZD na rýchlolodiach a výletných lodiach, a to pred začiatkom ako aj v priebehu letnej turistickej sezóny. Ďalej boli realizované kontroly na zahraničných výletných lodiach s použitím inšpekčného protokolu vypracovaného medzinárodnou pracovnou skupinou „Donnauschiffahrt“. Išlo o pilotný projekt medzinárodnej spolupráce medzi dunajskými krajinami - Nemeckom, Rakúskom a Slovenskou republikou, ktorej cieľom je spoločný postup pri vykonávaní kontrol na zahraničných výletných lodiach plávajúcich na Dunaji a následne spolupráca pri riešení zistených nedostatkov. Celkovo bolo vykonaných 15 kontrol.

Taktiež boli vykonávané kontroly v priestoroch osobného lodného prístavu. Osobitnú pozornosť si vyžiadalo zariadenie spoločného stravovania, v ktorom prebiehala rekonštrukcia a súčasne zmena prevádzkovateľa.

▪ **úseku leteckej dopravy:**

Na úseku leteckej dopravy boli realizované opakované kontroly na Letisku M.R. Štefánika v Bratislave, predovšetkým v súvislosti s prípravou na letnú turistickú sezónu ako aj v jej priebehu.

Ďalej boli realizované kontroly a konzultácie pri príprave leteckých a letiskových dní, ako aj letných hudobných festivalov na viacerých letiskách:

- medzinárodné letecké dni SIAF 2016, Sliač
- zázemie pre hudobný festival na letisku Holíč
- letecký deň na letisku Dubová
- letecký deň na letisku Nové Zámky
- letiskový deň na letisku Kamenný Mlyn
- 2 hudobné festivaly na letisku Piešťany
- letecký deň na letisku Nitra Janíkovce

V tejto súvislosti boli vykonané kontroly a konzultácie s organizátormi podujatí v rámci ich prípravy, ktoré sa týkali zabezpečenia akcie z hľadiska kvality vody, dostatočného počtu prenosných chemických zariadení na osobnú hygienu pre účastníkov a pre osoby vykonávajúce epidemiologicky závažnú činnosť, ako aj zabezpečenia likvidácie odpadov. Ďalšie kontroly boli realizované priamo počas konania jednotlivých akcií, vrátane kontrol v zariadeniach spoločného stravovania. Medzinárodných leteckých dní SIAF 2016 na Sliači sa zúčastnil rekordný počet návštevníkov (115 000), čo si vyžiadalo zvýšené nároky na hygienické zabezpečenie areálu letiska, ako aj zvýšený dozor nad zdravotnou nezávadnosťou potravín, pokrmov a nápojov v stáňkoch ambulantného predaja.

Kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických podmienok boli vykonávané aj v ubytovacích zariadeniach a nocľazniach pre pracovníkov železničných spoločností, na pracoviskách Slovenskej pošty, a.s. a PB Partner, a.s.

ŠZD v oblasti preventívneho pracovného lekárstva

V sledovanom období bolo v rámci ŠZD realizovaných 84 previerok v zariadeniach a organizáciách, spadajúcich do pôsobnosti rezortu. Previerky boli zamerané na kontrolu plnenia

povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav, na dodržiavanie kritérií zdravých pracovných podmienok na pracoviskách, na špecifické riziká vplyvu práce a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov pred nepriaznivými účinkami fyzikálnych, chemických, biologických a iných faktorov v pracovnom prostredí.

Pri výkone ŠZD odborní pracovníci sledovali výsledky a intervaly lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci, ako aj povinnosť zamestnávateľov zabezpečiť zdravotný dohľad pre všetkých zamestnancov v zmysle zákona č.355/2007 Z.z. Pracovné zdravotné služby sú prevažne zabezpečené dodávateľským spôsobom a vlastnými odbornými zamestnancami.

Kvalita služieb PZS bola kontrolovaná prostredníctvom zamestnávateľov, pričom sa pozornosť venovala hlavne tomu, či sú náležite usmerňovaní, poučovaní, hodnotili sa predkladané posudky o rizikách a protokoly o objektivizácii pracovného prostredia. Zamestnávatelia predložili 33 správ o výsledkoch hodnotení zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie, ktoré spočívali napr. v zakúpení nového strojného a technického zariadenia na zabezpečenie zníženia hlukovej expozície a zníženie rizika expozície pevného aerosólu v pracovnom ovzduší či manipulačnej techniky k zníženiu fyzickej záťaže pri práci s bremenami. Za účelom zníženia expozície hluku a chemickým faktorom bola zrealizovaná výstavba novej haly v ŽOS Trnava pre potreby opráv osobných železničných vozňov, nová lakovacia a sušiacia kabína na lakovacie a natieračské práce na železničných nákladných vozňoch. Z organizačných opatrení je potrebné vyzdvihnúť snahu zamestnávateľov o zakúpenie kvalitných a účinných osobných ochranných pracovných prostriedkov, zabezpečenie rekondičných pobytov, pravidelných preventívnych lekárskeho prehliadok, školení a výcviku zamestnancov z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

ŠZD v oblasti ionizujúceho žiarenia

V roku 2016 bolo v rámci ŠZD vykonaných 16 kontrol pri preprave zdrojov ionizujúceho žiarenia a 10 kontrol na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. Pri výkone ŠZD u držiteľov povolení na prepravu rádioaktívnych žiaričov a povolení na činnosti vedúce k ožiareniu bol kontrolovaný súlad vykonávanej činnosti s podmienkami uvedenými v rozhodnutí a s legislatívou v oblasti radiačnej ochrany. Na pracoviskách bola pomocou prenosných ručných detekčných prístrojov overovaná aj radiačná situácia. ŠZD pri prepravách rádioaktívnych žiaričov je vykonávaný v spoluprácu s MF SR – colnou sekciou a odborom dopravnej polície PPZ. V spolupráci s ÚJD SR bolo dozorovaných 6 prepráv čerstvého a vyhorelého jadrového paliva.

V súvislosti so zasielaním **podozrivých zásielok s obsahom rádioaktívnych materiálov** bola vykonaná kontrola na pracoviskách Slovenskej pošty, a. s. Na mieste nebola zistená prítomnosť rádioaktívnej kontaminácie a pracovníci boli poučení o spôsoboch a metódach radiačnej ochrany a o vhodných postupoch pri manipulácii s podozrivými zásielkami.

5. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok

Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok

V rámci rezortu dopravy bolo v roku 2016 evidovaných 140 zariadení, v ktorých sú vyhlásené rizikové práce na 445 pracoviskách s celkovým počtom 3300 zamestnancov v riziku, z toho 128 žien. Na 2 pracoviskách sú vyhlásené pracovné činnosti s kombinovaným faktorom v 3. a 4 kategórii s počtom zamestnancov 13, pričom pracovnú činnosť v 4. kategórii rizika nevykonáva žiadna žena. V sledovanom období bolo evidovaných 422 pracovísk s vyhlásenou rizikovou prácou v železničnej doprave, 10 pracovísk v lodnej doprave, 7 v leteckej doprave, 6 pracovísk v cestnej doprave a po jednom pracovisku v 3. kategórii rizika v oblasti pôšt a telekomunikácií.

V sledovanom období bol pri zaraďovaní do rizika najviac zastúpený rizikový faktor hluk, ktorému bolo exponovaných 2087 zamestnancov (55,1%), z toho 52 žien vykonávajúcich práce v 3. kategórii rizika a 8 zamestnancov v 4. kategórii rizika. Druhým najčastejšie sa vyskytujúcim faktorom je pevný aerosól v pracovnom prostredí (prach), ktorému bolo exponovaných 843 zamestnancov (22,2%), z toho 22 žien vykonávajúcich práce v 3. kategórii rizika a 5 zamestnancov v 4. kategórii rizika, na treťom mieste je expozícia vibráciám (exponovaných 549 zamestnancov t.j. 14,5%, z toho 0 žien). Nasledujú chemické látky (138 zamestnancov, z toho 37 žien) a neuropsychická záťaž (104 zamestnancov, z toho 5 žien). Ostatné rizikové faktory (biologický faktor, elektromagnetické žiarenie, ionizujúce žiarenie, dermatotropné látky a chemické karcinogény) sa uplatňujú v podstatne menšej miere. V železničnej a cestnej doprave pretrvávajú v značnej miere kombinácia dvoch a viacerých faktorov, z toho dôvodu je počet zamestnancov exponovaných jednotlivým faktorom vyšší ako je celkový počet zamestnancov zaradených do rizika.

Tabuľka 1 Počet exponovaných zamestnancov podľa rizikových faktorov

Rizikový faktor	počet exponovaných pracovníkov							
	rok 2016				rok 2015			
	3. kategória		4. kategória		3. kategória		4. kategória	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Prach	843	22	5	0	778	13	0	0
Hluk	2087	52	8	0	1959	47	0	0
Vibrácie	549	0	0	0	483	0	0	0
Chemické látky	138	37	0	0	135	27	0	0
Chem. karcinogény	2	2	0	0	2	2	0	0
Dermatotropné látky	4	0	0	0	4	0	0	0
Elektromag. žiarenie	22	0	0	0	22	0	0	0
Biologický faktor	32	10	0	0	37	14	0	0
Neuropsych. záťaž	104	5	0	0	84	5	0	0
Spolu	3781	128	13	0	3504	108	0	0

Pracoviská s rizikovým faktorom

Z celkového počtu 3300 zamestnancov pracujúcich v riziku je 3287 osôb zaradených do 3. kategórie a 13 osôb do 4. kategórie rizika. V oblasti dopravy, skladovania a spojov pracuje 3275 zamestnancov, z toho 117 žien v 3. kategórii rizika a 13 zamestnancov v 4. kategórii rizika. V zdravotníctve bolo v roku 2016 evidovaných 12 zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, z toho 11 žien, ktorí sú exponovaní biologickému faktoru, chemickému faktoru, karcinogénnemu a mutagénnemu faktoru.

Tabuľka 2 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti

Prevažujúca činnosť		počet exponovaných pracovníkov			
		3. kategória		4. kategória	
Kód	Názov	celkom	žien	celkom	žien
I	Doprava, skladovanie, spoje	3275	117	13	0
N	Zdravotníctvo	12	11	0	0
Spolu		3287	128	13	0

85,8 % všetkých evidovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce pracuje v železničnej doprave, 7,8 % v cestnej doprave, takmer 5% v leteckej doprave a 0,5% zamestnancov v lodnej doprave.

V porovnaní s rokom 2015 došlo k zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených na rizikové práce v cestnej doprave z dôvodu pokračujúcej výstavby diaľničných tunelov na diaľnici D1 (Lietavská Lúčka, Višňové, Dubná Skala) a D3 (Svrčinovec, Považský Chlmec).

Tabuľka 3 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v jednotlivých oblastiach rezortu

Oblasti rezortu	počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		Spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Železničná doprava	2820	122	13	0	2833	122
Letecká doprava	169	5	0	0	169	5
Lodná doprava	16	0	0	0	16	0
Pošty	1	1	0	0	1	1
Telekomunikácie	22	0	0	0	22	0
Cestná doprava	259	0	0	0	259	0
Spolu	3287	128	13	0	3300	128

Spracovanie a vedenie registra rizikových prác

Útvár vedie register rizikových prác v programe ASTR (Systém jednotnej evidencie rizikových prác v SR), kde sa evidujú právne subjekty, pracoviská, vykonávané práce (profesie), faktory práce a pracovného prostredia pre 3. a 4. kategóriu rizikových prác, prešetrované podozrenia na profesionálne poškodenia zdravia a priznané choroby z povolania.

V roku 2016 odborní pracovníci vykonali **19 prešetrení pracovných podmienok a spôsobu práce posudzovanej osoby pri podozrení na chorobu z povolania** na základe požiadaviek kliník pracovného lekárstva a klinickej toxikológie.

Najčastejšou prešetrovanou chorobou z povolania (63,1%) v rezorte dopravy bolo ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia. V porovnaní s rokom 2015 stúpol počet prešetrovaných podozrení, pričom spektrum posudzovaných chorôb z povolania ostalo nezmenené.

Tabuľka 4 **Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania**

Položka zoznamu	Diagnóza	Organizácia	Číslo OKEČ	Profesia	Priznaná
38	Porucha sluchu z hluku	ŽSR - Traťový obvod Zvolen	9629999	traťový robotník	nie
29	Choroba HK z DNJZ*	Slovenská pošta, a.s., Medzinár. výmenné stredisko Bratislava	4412002	triedič zásielok	nie
29	Choroba HK z DNJZ	ŽSR – Mechanizačno dopravné stredisko Košice	8311001	rušňovodič - traťový strojník	nie
29	Choroba HK z DNJZ	HOCHTIEF SK, s.r.o. Bratislava	8111005	stavebný robotník - tunelár	nie
29	Choroba HK z DNJZ	ŽOS Trnava, a.s.	7222002	zámočník	nie
29	Choroba HK z DNJZ	Slovenská pošta, a.s., Pošta Poprad 2	4211001	priehradkový zamestnanec	nie
47	Iné poškodenie zdravia z práce	Slovenská pošta, a.s., Pošta Prievidza 1	4412001	Poštová doručovateľka	nie
47	Iné poškodenie zdravia z práce	Slovenská pošta, a.s., Pošta Hostice	4412001	Poštová doručovateľka	nie
29	Choroba HK z DNJZ	TOOŽ, a.s. Dolný Hričov	8332003	vodič autožeriavu	nie
29	Choroba HK z DNJZ	Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. Bratislava	4321001	skladníčka	nie
29	Choroba HK z DNJZ	AŽD Bratislava, a.s.	7222002	zámočník	áno
22	Kožné choroby	Kaviareň Renarde café Žilina	5131001	servírka	nie
29	Choroba HK z DNJZ	ŽOS Vrútky, a.s.	7222002	zámočník	nie
29	Choroba HK z DNJZ	ŽSR - Traťový obvod Zvolen	9629999	traťový robotník	nie
29	Choroba HK z DNJZ	Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. Bratislava	7222002	zámočník	nie
38	Porucha sluchu z hluku	ŽSR - Traťový obvod Prešov	9629999	traťový robotník	nie
29	Choroba HK z DNJZ	ŽSR - Traťový obvod Trebišov	9629999	traťový robotník	nie

28	Choroba z vibrácií	HOCHTIEF SK, s.r.o. Bratislava	7233005	mechanik - údržbár	áno
28	Choroba z vibrácií	HOCHTIEF SK, s.r.o. Bratislava	8111005	stavebný robotník - tunelár	áno

* choroba HK z DNJZ – ochorenie horných končatín z dlhodobého, nadmerného jednostranného zaťaženia

V roku 2016 boli priznané a hlásené 3 choroby z povolania. V 2 prípadoch išlo o chorobu z vibrácií horných končatín – kombinované poškodenie v kumulovanej profesii mechanik - údržbár a tunelár - stavebný robotník. Jedna choroba horných končatín z dlhodobého, nadmerného jednostranného zaťaženia bola priznaná zámočníkovi.

Tabuľka 5 **Choroby z povolania, profesionálne otravy a iné poškodenia z práce**

Druh choroby z povolania, alebo priemyslových otráv podľa príl. 1 k zákonu č. 461/2003 Z. z.	Počet nových zistených chorôb z povolania a priemyslových otráv v sledovanom období				
	Železn. doprava	Ostatné v rezorte	Spolu	Z toho žien	Z toho úmrtí
Choroba z vibrácií – pol. č. 28-03	0	1	1	0	0
Choroba z vibrácií – pol. č. 28-03	0	1	1	0	0
Choroba HK z DNJZ– pol. č. 29	1	0	1	0	0
Spolu	1	2	3	0	0

Odborní pracovníci útvaru sa pravidelne zúčastňovali na zasadaniach Regionálnych komisií pre posudzovanie chorôb z povolania.

6. Oblasť ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením

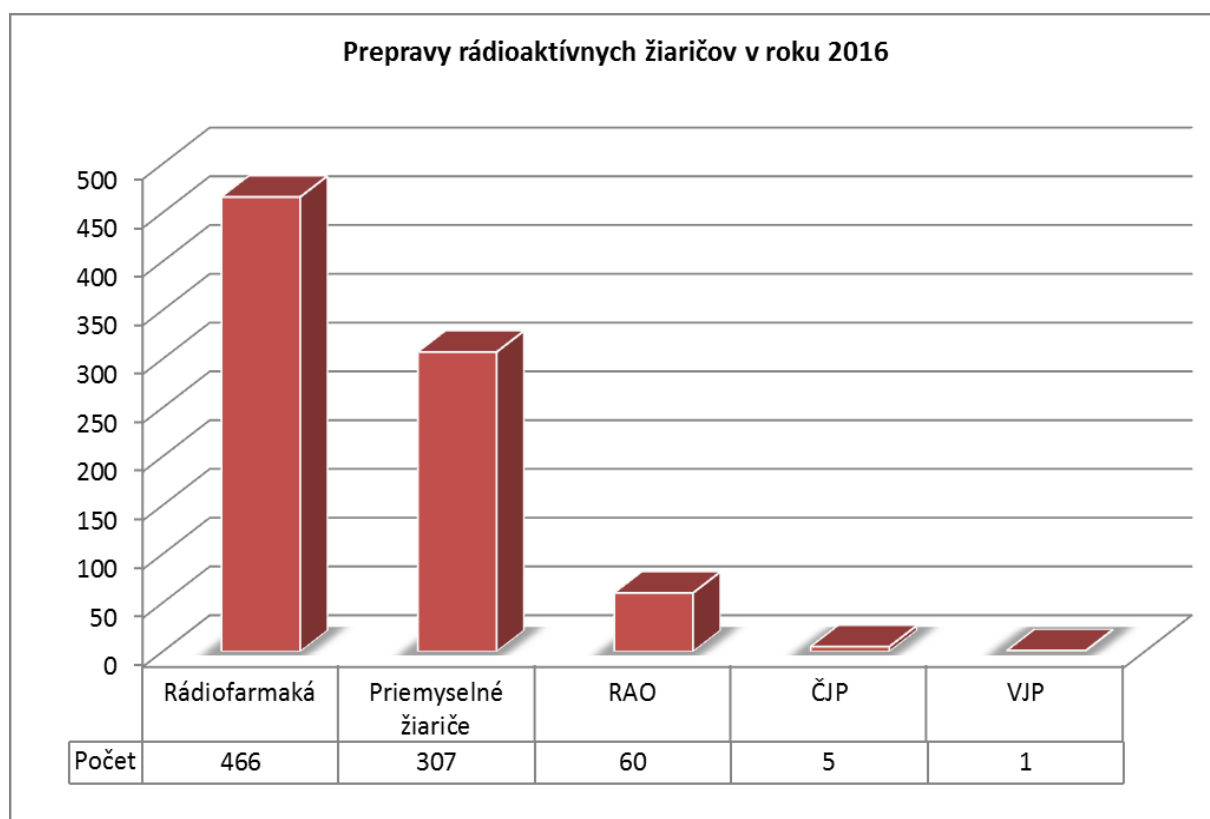
Preprava zdrojov ionizujúceho žiarenia

Tabuľka 1 Prehľad aktivít oddelenia ochrany zdravia pred žiarením

Druh aktivity	počet aktivít
Počet ohlásených prepráv rádioaktívnych žiaričov	833
Počet meraní radiačnej expozície	25

V roku 2016 bolo oznámených 839 prepráv rádioaktívnych žiaričov. Prepravu na území SR vykonávali 4 zahraniční dopravcovia, zabezpečujúci 20 % prepráv a zvyšných 80 % prepráv pokrývali piati slovenskí dopravcovia.

Viac ako polovica prepráv (56%) sa týkala zásielok s medicínskymi žiaričmi – rádiofarmakami, určenými pre diagnostiku a terapiu, najmä $^{99}\text{Mo}/^{99\text{m}}\text{Tc}$, ^{18}F , ^{131}I , $^{81}\text{Rb}/^{81\text{m}}\text{Kr}$, ^{111}In a ^{223}Ra . Zásielky s priemyselnými žiaričmi, najmä ^{192}Ir , ^{90}Sr , ^{75}Se , ^{60}Co a ^{137}Cs , tvorili 37 % oznámených prepráv. Rádioaktívne odpady určené na spracovanie alebo uloženie tvorili 7 % z celkového objemu prepráv. Podiel prepráv rádioaktívnych žiaričov predstavoval 99,3 % z celkového počtu uskutočnených prepráv a zostávajúcich 0,7 % tvorili prepravy jadrového materiálu (čerstvé a vyhoreté jadrové palivo).

Graf 2 Prehľad prepráv rádioaktívnych žiaričov v roku 2016

* RAO – rádioaktívny odpad, ČJP - čerstvé jadrové palivo, VJP - vyhoreté jadrové palivo

Jednou z priorit MDV SR je rozšírenie využívania leteckej prepravy nebezpečných tovarov aj na rádioaktívne žiariče. Takýto spôsob prepravy, významný hlavne z hľadiska časovej úspory a zníženia rizika nehody oproti cestnej doprave, je vhodný najmä pre doručovanie zásielok rádiofarmák do zdravotníckych zariadení.

Spracovanie a vedenie registrov

Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením vedie a spracováva v rámci rezortu nasledovné registre:

- register zdrojov ionizujúceho žiarenia;
- register povolení na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu, resp. činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany;
- register pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia;
- register odborne spôsobilých pracovníkov na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia;
- register osobných dávok pracovníkov.

Register osobných dávok

Osobné dávky boli v roku 2016 vyhodnocované pre pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve, v leteckých spoločnostiach a v dopravných spoločnostiach. Ani u jedného pracovníka neboli prekročené limity osobných dávok, ktoré sú stanovené príslušnými právnymi predpismi.

Register zdrojov ionizujúceho žiarenia

V súvislosti s používaním zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení a na kontrolu obsahu batožín a zásielok bolo v roku 2016 vykonaných 10 kontrol. Celkový počet zdrojov evidovaných v rezorte je uvedený v Tabuľke 11. Viac ako 50 % zdrojov ionizujúceho žiarenia predstavujú röntgenové zariadenia na kontrolu obsahu batožín a zásielok, ktoré sú inštalované na medzinárodných letiskách, poštách a doručovateľských spoločnostiach.

Tabuľka 2 Register zdrojov ionizujúceho žiarenia

Druh zdroja ionizujúceho žiarenia	použitie	počet zdrojov ionizujúceho žiarenia
Röntgenové prístroje (RTG)	Lekárske ožiarenie	34
	Kontrola batožín	53
	Kontrola zásielok	7
Uzavreté rádioaktívne žiariče (UŽ)	Súčasť prístrojov	7
Spolu		101

Riešenie mimoriadnych radiačných udalostí

Prvoradým cieľom riešenia mimoriadnych udalostí v súvislosti so záchytom nedeklarovanej rádioaktivity a opustených žiaričov je zabrániť ožiareniu zamestnancov, ktorí sa v rámci plnenia svojich pracovných povinností vyskytujú v blízkosti rádioaktívnych žiaričov a predchádzanie neodbornej manipulácii so zdrojom žiarenia, ktorá by mohla viesť k strate kontroly nad zdrojom žiarenia, resp. ožiareniu obyvateľov. Pribežne je pripravovaná fotodokumentácia nájdených predmetov, ktorá slúži ako archív nájdených kontaminovaných predmetov a tiež ako školiaci materiál, napr. pre pracovníkov zberní kovového šrotu.

V roku 2016 odborní pracovníci riešili 6 mimoriadnych udalostí v súvislosti so záchytom nedeklarovaného zdroja ionizujúceho žiarenia. Zoznam mimoriadnych udalostí a základné údaje sú uvedené v **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**12. Od roku 2008 bolo riešených 90 mimoriadnych udalostí (Tabuľka 13).

Tabuľka 32 **Prehľad počtu záchytov nedeklarovanej rádioaktivity v roku 2016**

Miesto riešenia MU	Predmet	Zdroj IŽ	Príkon dávkového ekvivalentu	Spôsob likvidácie
1. ŽST Bratislava-Vajnory	Letecká súčiastka	Ra-226	18,5 $\mu\text{Sv.h}^{-1}$	JAVYS, a. s.
2. Slovenská pošta, a.s. Tomášikova 54, Bratislava	Tachometer z historického vozidla	Ra-226	37,4 $\mu\text{Sv.h}^{-1}$	Vylúčený z prepravy, vrátený odosielateľovi
3. Hraničný priebehod Brodské - Lanžhot	2 priemyselné uzavreté žiariče	Ir-192 Se-75	75 $\mu\text{Sv.h}^{-1}$	Vrátené odosielateľovi
4. Zberné suroviny a. s. Žilina Prevádzka Šurany	3 ks súčiastok poľnohospodárskej techniky	Co-60	68 $\mu\text{Sv.h}^{-1}$	JAVYS, a. s.
5. ŽST Bratislava-Vajnory	1 ks súčiastka poľnohospodárskej techniky	Co-60	66 $\mu\text{Sv.h}^{-1}$	JAVYS, a. s.
6. Slovenská pošta, a.s. Tomášikova 54, Bratislava	3 ks nerastov	U _{nat}	3 - 50,5 $\mu\text{Sv.h}^{-1}$	Vylúčený z prepravy, vrátený odosielateľovi

Tabuľka 43 **Prehľad počtu záchytov nedeklarovanej rádioaktivity od roku 2008**

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
počet záchytov	14	11	2	3	17	18	8	11	6

Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením sa koncom roku 2016 zapojilo do **medzinárodného systému na hodnotenie jadrových a radiačných udalostí podľa stupnice INES** prostredníctvom nominovaného zástupcu národného koordinátora INES.

Pracovníci oddelenia zastupovali MDV SR v pozícii hodnotiteľov na havarijnom cvičení **PYRAMIDA 2016**. Jeho cieľom bolo precvičenie udalostí a havarijných situácií počas cestnej a železničnej prepravy čerstvého jadrového paliva do jadrových zariadení.

V rámci projektu Technická asistencia v oblasti jadrovej bezpečnosti, ČÚ 01 *„Zvýšenie kvality havarijnej pripravenosti a jej ďalšia harmonizácia v prípade nehody alebo havárie jadrového zariadenia v Slovenskej republike alebo havárie jadrového zariadenia mimo územia SR“* sa pracovníci oddelenia ochrany zdravia pred žiarením zúčastnili národného workshopu *„Proces havarijnej odozvy a obnovy v SR - spolupráca havarijného manažmentu v prípade jadrovej alebo radiačnej udalosti v zahraničí a pripravenosť na obnovu“*. Výstupom stretnutia bolo vypracovanie Schémy postupnosti informovania, ako prvotného tak i následného, v prípade jadrovej alebo radiačnej havárie mimo územia SR v Európe. Zo záverov ďalej vyplynulo, že je potrebné vytvoriť medzirezortnú skupinu, ktorá bude pracovať na vývoji **Národného havarijného plánu**.

V apríli 2016 pracovníci zorganizovali **cvičenie na letisku v Poprade**, ktorého cieľom bolo zistenie správnosti postupov pracovníkov bezpečnostnej kontroly pri záchyte osoby, ktorá vyvolala radiačný alarm na monitorovacej bráne pri osobnej kontrole cestujúcich. Cvičením bolo overené, že v podmienkach letiska je možné vylúčiť falošný alarm, identifikovať zdroj žiarenia a prijať vhodné opatrenia v súvislosti s prepravou takejto osoby.

7. Špecifická činnosť

Tabuľka 1 Špecifická činnosť

Špecifická činnosť	počet
Medzirezortné a vnútrorezortné pripomienkové konanie	48
Stanoviská na rokovanie vlády SR	12
Stanoviská a pripomienky k materiálom iných ústredných orgánov štátnej správy	26
Stanoviská a pripomienky z medzinárodných rokovaní	7
Odpočet úloh vyplývajúcich z uznesení vlády SR	10
Aktivity spojené s implementáciou Medzinárodných zdravotných predpisov	7
Zdravotné preukazy podľa §10 a §11 zákona č. 355/2007 Z. z.	11
Poradňa zdravia (počet vyšetrených klientov)	71

V roku 2016 Útvar predkladal pripomienky v rámci 48 medzirezortných a vnútro rezortných pripomienkových konaní a 10 krát vyhodnocoval úlohy vyplývajúce z uznesení vlády SR (spolu 5 uznesení). Taktiež vypracovával stanoviská k materiálom predkladaným na rokovanie vlády SR a iných poradných orgánov, k materiálom iných ústredných orgánov štátnej správy ako aj k materiálom predkladaným na medzinárodných rokovaníach.

Útvar aktívne participoval na procese implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov (MZP) Svetovej zdravotníckej organizácie v podmienkach Slovenskej republiky, zúčastňoval sa medzirezortných porád a vypracovával stanoviská a pripomienky k predkladaným materiálom. V rámci implementácie MZP realizoval školenia osôb na mieste vstupu do Slovenskej republiky na základe Rezortného plánu vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah pri vzniku udalostí podliehajúcich MZP. Zároveň boli obstarané osobné ochranné pracovné prostriedky pre osoby určené na zásah na miestach vstupu (Letisko M.R. Štefánika a železničná stanica Čierna nad Tisou) ako aj prostriedky na dekontamináciu osôb a prostredia.

Aj v roku 2016 útvar aktívne participoval na príprave XIX. ročníka Medzinárodnej konferencie medicíny katastrof v Slovenskej republike.

V súvislosti s mimoriadnou epidemiologickou situáciou a šírením vírusu ZIKA v Amerike, Afrike a Južnom Pacifiku boli realizované preventívne opatrenia s cieľom minimalizovať import ochorenia na územie SR. Zdravotnícke zariadenia v pôsobnosti rezortu boli oboznámené s usmernením hlavného hygienika SR v súvislosti s vírusom Zika a vyzvané k dôkladnému odoberaniu epidemiologickej a cestovateľskej anamnézy.

V priebehu roka 2016 vydal útvar 11 zdravotných preukazov na plavidlá, ktoré slúžia na medzinárodné účely ako potvrdenie o vykonanej deratizácii lode.

V rámci činnosti **Poradne zdravia** organizoval útvar zdravotno-výchovné aktivity pre zamestnancov ministerstva dopravy. Táto činnosť zahŕňala biochemické vyšetrenie krvi (celkový cholesterol, tzv. „dobrý cholesterol“, triglyceridy, glukóza), meranie krvného tlaku a antropometriu (hmotnosť, vyšetrenie obsahu tukového tkaniva pomocou tukomeru). Pomocou krátkeho dotazníka bola zisťovaná familiárna záťaž klientov z hľadiska rizikových faktorov, intenzita ich pravidelnej fyzickej aktivity ako aj stravovacie návyky. Celkove navštívilo Poradňu zdravia 71 klientov.

8. Sankčné opatrenia

V roku 2016 bolo v rámci výkonu ŠZD v potravinárskych zariadeniach uložených spolu **66 blokových pokút** v celkovej sume **2 350€** za nedodržiavanie platnej legislatívy. Najčastejším dôvodom ich uloženia bolo nesplnenie uložených nápravných opatrení, nepreukázanie odbornej alebo zdravotnej spôsobilosti, nedodržiavanie prevádzkového alebo sanitačného poriadku a nedodržanie zásad správnej výrobných praxe.

Tabuľka 1 *Prehľad sankčných opatrení*

Sankčné opatrenia	počet	suma
Blokové konanie (§ 84 zák.č.372/1990 Z.z)	66	2 350,00 €
Pokuty (§ 57 zák.č.355/2007 Z.z)	4	28 000,00 €
Spolu	69	30 350,00 €

V súvislosti so správnym deliktom na úseku verejného zdravotníctva v oblasti radiačnej ochrany bola uložená pokuta vo výške **2 000 €** za porušenie platnej legislatívy pri preprave rádioaktívnych žiaričov bez platného povolenia.

Za opakované porušenie príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. ako aj vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z.z. v súvislosti s prevádzkovaním bufetových vozňov bez súhlasu miestne a vecne príslušného orgánu verejného zdravotníctva a bez schváleného prevádzkového poriadku, ako aj pre opakované závažné nedostatky zistené pri výkone ŠZD v neoprávnene prevádzkovaných mobilných zariadeniach spoločného stravovania bola spoločnosti RegioJet, a.s. uložená pokuta vo výške **10 000 €**.

Za nesplnenie opatrení uložených rozhodnutím v rámci riešenia podnetu MČ Bratislava Rača v zastúpení občanov, v súvislosti s opakovaným prekračovaním prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí v k.ú. Rača z prevádzky Železníc Slovenskej republiky, Bratislava - "Zriaďovacia stanica žst. Bratislava Východ" bola Železničiam Slovenskej republiky, Bratislava uložená pokuta vo výške **15 000 €**.

Spoločnosti DONLY-PENZION-FAJNNE, s.r.o. bola uložená pokuta vo výške **1000 €** za opakujúce sa hygienické nedostatky v prevádzkovej a osobnej hygiene, nedostatky v skladovaní surovín, dodržiavanie zdravotnej neškodnosti pokrmov, dodržiavanie pracovných postupov a zistenie kríženia čistej a nečistej časti prevádzky v závodnej kuchyni a bufete v objekte Slovak Telekom, a.s. Banská Bystrica.

Zákaz činnosti podľa § 55 ods. 2 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z. - t.j. zákaz výroby a uvádzania do obehu tepelne spracovaných pokrmov a údenárskych výrobkov bol nariadený v prevádzke pohostinstva v obvode ŽST Zvolen nákladná stanica.

Zákaz prevádzky podľa § 55 ods. 2 písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z. z dôvodu prevádzkovania bez povolenia orgánu verejného zdravotníctva, ako aj z dôvodu zistených nedostatkov v prevádzkovej hygiene bol nariadený v 3 zariadeniach spoločného stravovania (bufet Karpaty Slovakia, s.r.o. v ŽST Lučenec, rýchle občerstvenie v obvode ŽST Turčianske Teplice, závodná kuchyňa a výtlačňa stravy DONLY-PENZION-FAJNNE, s.r.o. v objekte Slovak Telekom, a.s. Banská Bystrica) a v 1 reštauračnom vozni prevádzkovateľa MA-RIA, s.r.o., Košice.

9. Vybrané správne poplatky

Tabuľka 1 *Prehľad vybraných správnych poplatkov*

Položka v sadzobníku správnych poplatkov	počet	suma
Vydanie záväzného stanoviska alebo rozhodnutia podľa § 13 ods. 3 a 4 zákona č. 355/2007 Z. z.	2846	131 050,00 €
Vykonanie skúšky pred komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti	28	840,00 €
Vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa § 15 zákona č. 355/2007 Z. z.	28	560,00 €
Vydanie povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu podľa § 45 zákona č. 355/2007 Z. z.	5	2 200,00 €
Zmena povolenia	2	130,00 €
Spolu	2909	134 780,00 €

V tabuľke 16 je uvedený prehľad **správnych poplatkov v celkovej sume 134 780 €**, ktoré boli vybrané v rámci posudkovej činnosti a skúšok odbornej spôsobilosti.

10. Prehľad podnetov šetrených na jednotlivých oddeleniach

Tabuľka 1 Prehľad evidovaných podnetov

	OOH Bratislava	OOH Žilina	OOH Zvolen	OOH Košice	OOŽŽ telekomunikácie	Odbor špec. činností a ŠZD	Spolu
Počet podaných podnetov							
porušovanie podmienok životného prostredia	11	7	2	4	12	0	36
porušovanie protiepid. opatrení	5	2	1	3	0	0	11
porušovanie podmienok práce	2	0	2	4	0	1	9
spolu	18	9	5	11	12	1	56
Vybavené podnety							
opodstatnené alebo čiastočne opodstatnené	8	2	4	3	0	1	18
neopodstatnené	3	3	0	3	12	0	21
v riešení	5	3	0	3	0	0	11
spolu	16	8	4	9	12	1	50
postúpené inému orgánu	2	1	1	2	0	0	6

V roku 2016 bolo evidovaných 56 nových podnetov na výkon ŠZD, z toho 36 bolo zameraných na porušovanie podmienok životného prostredia, 11 na porušovanie protiepidemických opatrení a 9 podnetov súviselo s porušovaním podmienok práce. Uzavretých bolo spolu 39 podnetov, 11 podnetov ostáva v riešení. 7 podnetov bolo z dôvodu vecnej príslušnosti postúpených na priame vybavenie inému orgánu štátnej správy.

Okrem podnetov podaných v roku 2016 boli kontinuálne riešenie aj podnety z predchádzajúcich rokov. Išlo predovšetkým o podnety súvisiace s hlukom z cestných a železničných komunikácií ako aj hlukom z leteckej prevádzky (športové, akrobatické a vyhliadkové lety).

Najrozsiahlnejšia zostáva naďalej petícia obyvateľov MČ Bratislava Rača, ktorú v zastúpení obyvateľov, zaslala ešte v predchádzajúcom období MČ Bratislava Rača. Týka sa opakovaného prekračovania prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí v k.ú. Rača z prevádzky Železníc Slovenskej republiky, Bratislava - "Zriaďovacia stanica ŽST Bratislava Východ" v lokalite ulíc Východná, Dopravná a Na Pasekách. V tejto súvislosti bolo vydané rozhodnutie - pokyn, ktorým bolo Železniciam Slovenskej republiky, Bratislava ako prevádzkovateľovi zdroja hluku uložené vykonať konkrétne opatrenia na zníženie objektívne zistených vysokých hodnôt hluku. Železnice Slovenskej republiky, Bratislava sa proti uloženému pokynu neodvolali avšak ani nespĺnili uložené opatrenia, za čo im bola uložená pokuta.

1. Porušovanie podmienok životného prostredia

- Zvýšená expozícia hluku z cestnej dopravy po R1 u obyvateľov služobného bytu v objekte SVP š.p. na ul. SNP 35/2 v Žiari nad Hronom
- Hluk z cesty I/21 (I/73) v obci Šarišský Štiavnik – SSC
- Hluk z cesty I/68 v meste Sabinov – SSC
- Hluk zo športových lietadiel v MČ Košice - Barca – Aeroklub Košice o. z.
- Nízka interiérová teplota v izbách Zariadenia pre seniorov a DSS Demjata – Družstevné rozvojové centrum Prešov
- Hluk zo staničného rozhlasu v okolí Železničnej stanice Bratislava Rača - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Porušovanie zákazu fajčenia v priestoroch pre verejnosť v objekte spoločnosti Slovenská plavba a prístavy a.s., Horárska 12, 815 24 Bratislava
- Nevyhovujúce podmienky tepelno-vlhkostnej mikroklimy v železničných súpravách spoločnosti RegioJet, a.s. na trase Bratislava – Komárno
- Obťažovanie obytného prostredia v lokalite ulice Tupého 23 v Bratislave spalínami/dymom z historickej lokomotívy Albatros v areáli Ružňového depa Bratislava hlavná stanica na Tupého ul. 4 v Bratislave
- Nevyhovujúce podmienky tepelno-vlhkostnej mikroklimy v železničných súpravách Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s.,
- Nadmerný hluk z cestnej dopravy – diaľnica D1 v priľahlom území obce Horná Streda - Národná diaľničná spoločnosť, a.s.,
- Hlučné prelety lietadiel ponad obytnú zónu Bratislava - Ružinov - Letisko M.R. Štefánika Bratislava
- Hluk zo železničnej dopravy (trúbenie vlakov) pri obytnom prostredí v obci Brodské - Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.

- Nadmerný hluk z cestnej dopravy – diaľnica D1 v priľahlom území obce Igram - Národná diaľničná spoločnosť, a.s.,
- Hluk z lokomotívy v areály RD Bratislava Hlavné, Tupého 4
- Umiestnenie antén na budove OÚ, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica a vplyv elektromagnetického žiarenia na zdravie
- Petícia proti výstavbe zariadenia na prenos dát na Bakossovej 31, v Banskej Bystrici
- Podnet na výkon štátneho dozoru a prešetrenie prevádzky telekomunikačného zariadenia umiestneného na streche bytového domu na ulici Nádražná 85, 87 v Šenkviaciach
- Podnet na posúdenie umiestnenia vysielача na Puškinovej ul. v Trenčíne
- Podozrenie zo všeobecného ohrozenia v súvislosti s prevádzkou tel. rádiových VF zariadení v obytnej časti mesta Žiliny, Baničova ul.
- Žiadosť o demontáž základňových staníc mobilných operátorov v Tatranskej Lomnici
- Montáž vykrývačov SWAN na streche bytového domu Petržalská 8 – 10, Kežmarok bez ohlásenia a súhlasu nájomníkov, nepriaznivé účinky na zdravie
- Prešetrenie prevádzky telekomunikačných príjmových zariadení z dôvodu negatívneho vplyvu na zdravie obyvateľov bytového domu na Kežmarskej 2, v KE a poškodenia strechy a výťahovej šachty
- Preverenie a premeranie elektromagnetického žiarenia v objekte MŠ Stromová, Trenčín
- Prešetrenie prevádzky vysielача umiestneného na streche bytového domu na ul. Matice Slovenskej 6 v Prešove
- Preskúmanie prekročenia prípustných limitov elektromagnetického žiarenia na sídlisku Sekčov v Prešove
- Návrh na začatie integrovaného správneho konania na preskúmanie prekročenia prípustných limitov elektromagnetického žiarenia
- Hluk z cestnej dopravy po pozemnej komunikácii I/18 cez obec Hôrka – Kišovce - Slovenská správa ciest
- Hluk zo železničnej dopravy na trati v okolí obytnej zóny v Handlovej - Železnice Slovenskej republiky
- Hluk pri výstavbe diaľnice D1 – tunel Ovčiarsko – Národná diaľničná spoločnosť, a.s.; odstúpený na priame vybavenie NDS a.s.
- Hluk z leteckej dopravy, športové a akrobatické lety, letisko Prievidza – OZ Aeroklub letisko Prievidza
- Hluk z cestnej dopravy po pozemnej komunikácii D1 Dubná Skala - Turany– Národná diaľničná spoločnosť a.s.
- Hluk z cestnej dopravy po pozemnej komunikácii I/50 cez obec Trenčianska Turná – Slovenská správa ciest
- Hluk z cestnej dopravy po pozemnej komunikácii D1, Považská Bystrica, sídlisko Stred– Národná diaľničná spoločnosť a.s.

2. Porušovanie podmienok práce

- Porušovanie hygienických predpisov v Stredisku prepravy Humenné – ZSSK, a.s.
- Porušovanie hygienických predpisov v služobných bytoch zamestnancov spoločnosti RegioJet, a.s.

- Nevyhovujúce umiestnenie kontajnerov na odpad – ZSSK, CARGO Slovakia , a.s., Košice ul. Puškinova
- Nevyhovujúce pracovné podmienky na pracovisku ZSSK, CARGO Slovakia, a.s. Košice ul. Puškinova
- Nevyhovujúce mikroklimatické podmienky na predajnom mieste spoločnosti RegioJet, a.s. na Železničnej stanici v Žiline
- Absencia zariadení pre osobnú hygienu (sprchy) pre pracovníkov ŽSR na pracovisku posunu v ŽST Banská Bystrica
- Nevyhovujúce pracovné podmienky na pracoviskách a objektoch ŽSR v obvode ŽST Žiar nad Hronom
- Nevyhovujúce podmienky práce (chemické škodliviny) na pracovisku spoločnosti Austrian Airlines Technik Bratislava, s.r.o. – Letisko M.R. Štefánika Bratislava
- Hygienické nedostatky v priestoroch šatní a zariadení na osobnú hygienu na pracovisku STP Bratislava, Tupého 4 a nedostatočné vybavenie OOPP

3. Porušovanie protiepidemických opatrení

- Nesprávne označenie bagiet - Claude, s.r.o., ŽST Košice
- Spoplatnenie WC v pohostinstve na železničnej stanici Kysak- prevádzka pohostinstva ŽST Kysak
- Sťažnosť na dodržiavanie prevádzkovej hygieny – ZSS, TWO WINGS s.r.o.
- nevyhovujúce požiadavky na prípravu a podávanie nápojov v rýchlom občerstvení „Bistro u Tóna“ v obvode ŽST Lužianky
- Nevyhovujúce podmienky v ubytovacom zariadení Ubytovňa Fatra, Vrútky – Ing. Štefka Milan, firma OLIN, 1. čsl. brigády 60, 036 31 Vrútky
- Predaj závadnej potraviny v zariadení spoločného stravovania Amicus v ŽST Trenčín – Jozef Súčanský, J.Zemana 93, 911 01 Trenčín
- Nedodržiavanie hygienických požiadaviek pri prevádzkovaní bufetových železničných vozňov spoločnosti RegioJet, a.s.
- Hygienické nedostatky v bufete spoločnosti V-Contact, s.r.o. v Železničnej stanici Komárno
- Nevyhovujúce hygienické podmienky v zariadení spoločného stravovania „Reštaurácia Hlavná stanica“ na Železničnej stanici Bratislava Hlavná stanica
- Nevyhovujúce hygienické podmienky pri organizovaní hromadnej akcie – Letiskový deň Kamenný Most – prevádzkovateľ Letecký klub Kamenný most, Štúrovo
- Nevyhovujúce podmienky v ubytovacom zariadení Ubytovňa Fatra, Vrútky – Ing. Štefka Milan, firma OLIN, 1. čsl. brigády 60, 036 31 Vrútky
- Predaj závadnej potraviny v zariadení spoločného stravovania Amicus v ŽST Trenčín – Jozef Súčanský, J.Zemana 93, 911 01 Trenčín

4. Odstúpené podnety

- porušovanie zákazu fajčenia na autobusovej stanici Levice ako aj priamo v prostriedkoch hromadnej dopravy
- Porušovanie hygienických predpisov v služobných bytoch zamestnancov spoločnosti RegioJet, a.s.
- Nevyhovujúce umiestnenie kontajnerov na odpad

- Nedodržiavanie hygienických predpisov pri prevádzkovaní bufetu na Autobusovej stanici Bratislava Mlynské Nivy – odstúpené na RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave
- Obťažovanie obyvateľov v lokalite Tomášovská 20 v Malinove hlukom a zápachom z chovnej stanice psov - odstúpené na RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave
- Hluk pri výstavbe diaľnice D1 – tunel Ovčiarsko – Národná diaľničná spoločnosť, a.s.; odstúpený na priame vybavenie NDS a.s.

11. Spolupráca s ústrednými orgánmi štátnej správy

Spolupráca s Ministerstvom zdravotníctva SR

V priebehu roka 2016 Útvar aktívne spolupracoval s Ministerstvom zdravotníctva SR v rámci implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie a aktívne participoval na príprave XIX. ročníka Medzinárodnej konferencie medicíny katastrof v Slovenskej republike.

Spolupráca s Ministerstvom vnútra SR

Pracovníci útvaru sa v rámci **Spoločného akčného plánu vlády SR a vlády USA na boj proti nelegálnemu nakladaniu s jadrovými a rádioaktívnymi materiálmi a súvisiacimi technológiami** (uznesenie vlády č. 772 z 30. novembra 2011) zúčastňovali aktivít, ktoré boli organizované pod gesciou Odboru odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality Úradu kriminálnej polície Prezídia Policajného zboru.

Útvar sa v spolupráci so sekciou CO MV SR podieľal na príprave podkladov pre Národný havarijný plán pre prípad radiačnej havárie.

Spolupráca s Ministerstvom financií SR a Prezidiom policajného zboru SR

V spolupráci so Sekciou colnej správy Finančného úradu a Odborom dopravnej polície PPZ odborní pracovníci útvaru vykonávali kontroly zamerané na prepravu rádioaktívnych žiaričov. V rámci kontrol bola zistená nelegálna preprava priemyselných žiaričov, ktorá je v súčasnosti v štádiu vyšetrovania v súvislosti s podozrením na trestný čin nedovolennej výroby a držania jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov.

Spolupráca s Ministerstvom obrany SR

V záujme ochrany zdravia profesionálnych vojakov bolo v spolupráci s Vojenským ústavom hygieny a epidemiológie Ministerstva obrany SR vykonaných niekoľko objektívizácií ionizujúceho žiarenia. Na viacerých vojenských útvaroch bolo uskutočnené meranie parazitného ionizujúceho žiarenia v okolí rádiolokačných systémov a meranie ionizujúceho žiarenia pochádzajúceho z priemyselných rádionuklidov využívaných v bojovej technike.

Spolupráca s Úradom verejného zdravotníctva SR

V súlade s bodom B.3 uznesenia vlády č. 16 zo dňa 7. januára 2015 k materiálu: „Návrh na implementáciu Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ z 22.10.2013 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 2119/98/ES v Slovenskej republike“ zabezpečoval Útvar vedúceho hygienika rezortu výmenu informácií s národným kontaktným miestom pre EWRS v Slovenskej republike (Úrad verejného zdravotníctva

SR) pri podozrení alebo vzniku udalostí definovaných v kategóriách závažných cezhraničných ohrození zdravia. V roku 2016 nebola v rámci rezortu zaznamenaná žiadna mimoriadna udalosť, ktorá by si vyžadovala hlásenie národnému kontaktnému miestu pre EWRS v súlade s predmetným uznesením a Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ z 22. októbra 2013 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia.

Spolupráca s Úradom jadrového dozoru SR

Na základe dohovoru medzi Úradom jadrového dozoru SR (ÚJD SR) a príslušnými orgánmi verejného zdravotníctva, ktoré sa zúčastňujú riešenia mimoriadnych udalostí v SR bol pravidelne, v štvrtročných intervaloch zasielaný prehľad o mimoriadnych udalostiach, ktoré riešili odborní pracovníci Útvaru. Tieto informácie slúžia ako podklad pre hlásenia ÚJD SR do databázy MAAE o záchytoch jadrových a rádioaktívnych materiálov v SR.

Okrem toho pracovníci ÚJD SR a oddelenia ochrany zdravia pred žiarením vykonávali v roku 2016 spoločne dozor pri preprave jadrových materiálov železničnou dopravou a kombinovanou dopravou. Bola zároveň posúdená aj dokumentácia potrebná na vydanie povolenia na takúto prepravu.

Pracovníci ÚJD SR spolu s pracovníkmi oddelenia ochrany zdravia pred žiarením zastupujú SR v Komisii pre bezpečnosť prepravy TRANSSC IAEA a v Európskej asociácii príslušných úradov pre bezpečnosť prepravy.

ÚJD SR požiadalo MDV SR o spoluprácu pri zabezpečovaní programu medzinárodnej návštevy z poľského dozorného orgánu. V rezorte dopravy poľskí kolegovia navštívili stacionárnu monitorovaciu bránu na železnici v ŽST Bratislava - východ a v Maťovciach, hraničný priechod vo Vyšnom Nemeckom a pracovisko dopravcu vybavené horúcou komorou.

Zástupcovia ÚJD SR spolu s MDV SR zastávali funkciu hodnotiteľov na havarijnom cvičení PYRAMIDA 2016.

12. Medzinárodná spolupráca

Zastupovanie MDV SR v medzinárodných organizáciách, pracovných skupinách a projektoch

Útvar vedúceho hygienika rezortu zastupuje SR v týchto medzinárodných organizáciách, pracovných skupinách a projektoch:

- **Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (MAAE) – „TRANSSC“** Transport Safety Standard Committee;
- **Európska asociácia príslušných úradov pre bezpečnosť prepravy „EACA“** European Association of Competent Authorities;
- **EU SHIPSAN ACT Joint Action** - projekt financovaný z prostriedkov Európskej komisie, ktorého cieľom je vytvoriť integrovanú a trvalo udržateľnú stratégiu na úrovni EU na zabezpečenie ochrany zdravia cestujúcich a posádky na osobných a nákladných lodiach a zabránenie cezhraničnému šíreniu chorôb. MDV SR sa do projektu zapojilo v roku 2013, pričom aktivity v rámci tohto projektu pokračovali aj v roku 2016, a to zasielaním stanovísk k predkladaným materiálom, účasťou na záverečnom projektovom mítingu, prezentáciou projektu na medzinárodných fórach ako aj realizáciou inšpekcií na palube výletných lodí podľa „European Manual for Hygiene Standards and Communicable Disease Surveillance on Passenger Ships“
- **ICAO CAPSCA Programme - CAPSCA** CAPSCA (Collaborative arrangement for the Prevention and Management of Public Health Events in Civil Aviation) je globálny program Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO), ktorého cieľom je posilniť pripravenosť a reakcie na závažné verejno-zdravotné hrozby v oblasti leteckej dopravy. Program je zameraný na prevenciu šírenia infekčných chorôb prostredníctvom leteckej dopravy a management zdravotných hrozieb v civilnom letectve. Zamestnanci útvaru sa od roku 2012 aktívne zúčastňujú európskych CAPSCA mítingov a od roku 2015 je MDV SR plnohodnotným členom CAPSCA Europe.
- **Pracovná skupina „Donnauschiiffahrt“** – združuje zástupcov orgánov na ochranu zdravia z Nemecka, Rakúska, Slovenska a Maďarska, ktoré zabezpečujú štátny zdravotný dozor v oblasti osobnej lodnej dopravy na Dunaji. Ich cieľom je zabezpečiť harmonizáciu postupov pri výkone kontrol na osobných lodiach plávajúcich po Dunaji ako aj vzájomnú informovanosť o nedostatkoch zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru v rámci svojej pôsobnosti na území jednotlivých krajín.

- **Prezentácia „Preprava rádioaktívneho materiálu na Slovensku“ v spolupráci so stálym zastúpením SR pri EÚ, Belgicko**
- **Aktívna účasť na výcviku zameranom na pripravenosť a odozvu na jadrové a radiačné ohrozenie, Belgicko**
- **Účasť na prezentácii leteckej, mobilnej a stacionárnej techniky na monitorovanie radiačnej situácie, Česká republika**
- **Účasť na medzinárodnej odbornej konferencii XXXVIII. Dny radiační ochrany, Česká republika**
- **5. európske koordinačné stretnutie ICAO Programu prevencie a manažmentu zdravotných hrozieb v civilnom letectve – „5th ICAO CAPSCA Europe Meeting“**
- **Medzinárodná konferencia – Osobná lodná doprava na Dunaji 2016 - „Donnauschiffahrt 2016“**
- **Aktívna účasť na záverečnej konferencii EU SHIPSAN ACT Joint Action a 2. zasadnutí valného zhromaždenia**
- **WHO školenie k pilotným tréningovým modulom v oblasti monitorovania a vyhodnocovania Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie (IHR 2005, WHO) - „WHO Piloting of training moduls of Monitoring and Evaluation for IHR“**
- **XIX. Medzinárodná konferencia medicíny katastrof**